

3.3 НЕСОБСТВЕНИ ИНТЕГРАЛИ ВЪРХУ БЕЗКРАЕН ИНТЕРВАЛ И ОТ НЕОГРАНИЧЕНА ФУНКЦИЯ - ОПРЕДЕЛЕНИЕ, СВОЙСТВА

□ Нека функцията $f(x)$ е дефинирана върху $[a, +\infty)$ и $f(x)$ е интегрируема върху $\forall [a, \xi] \subset [a, +\infty)$, $\forall \xi \geq a$. Ако $\exists \lim_{\xi \rightarrow +\infty} \int_a^{\xi} f(x) dx$, то казваме, че $f(x)$ е интегрируема в несобствен смисъл върху $[a, +\infty)$ и стойността на границата се нарича несобствен интеграл от $f(x)$ върху $[a, +\infty)$.

$$\lim_{\xi \rightarrow +\infty} \int_a^{\xi} f(x) dx = \int_a^{+\infty} f(x) dx.$$

Ако $f(x)$ е дефинирана върху $[a, +\infty)$, винаги можем да запишем $\int_a^{+\infty} f(x) dx \rightarrow$ ~~сходящ~~, ако $\exists \lim_{\xi \rightarrow +\infty} \int_a^{\xi} f(x) dx$
 \rightarrow иначе ~~разходящ~~

Аналогично при интервал $(-\infty; b]$

$\rightarrow f(x)$ - интегрируема върху $\forall [\eta, b]$

$$\rightarrow \exists \lim_{\eta \rightarrow -\infty} \int_{\eta}^b f(x) dx = \int_{-\infty}^b f(x) dx$$

При $(-\infty, +\infty)$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} f(x) dx = \int_{-\infty}^c f(x) dx + \int_c^{+\infty} f(x) dx, c \in \mathbb{R}$$

□ Нека $f(x)$ е дефинирана върху $[a, b)$ и интегрируема върху $\forall [a, \xi] \subset [a, b)$; $\xi \in [a, b)$ и неограничена върху $[\xi, b)$.

Ако $\exists \lim_{\xi \rightarrow b} \int_a^{\xi} f(x) dx$, то казваме, че $f(x)$ е интегрируема в несобствен смисъл върху $[a, b)$.

$$\lim_{\xi \rightarrow b} \int_a^{\xi} f(x) dx = \int_a^b f(x) dx - \text{несобствен интеграл } f(x) \text{ върху } [a, b).$$

Аналогично при интервал $(a, b]$:

$f(x)$ е интегрируема $\forall [\eta, b]$ и неограничена върху $(a, \eta]$

$$\int_a^b f(x) dx = \lim_{\eta \rightarrow a^+} \int_{\eta}^b f(x) dx.$$

Свойства:

1) Если $\int_a^{+\infty} f(x) dx$ и $\int_a^{+\infty} g(x) dx$ сходятся \Rightarrow

$\Rightarrow \int_a^{+\infty} (f(x) + g(x)) dx$ и $\int_a^{+\infty} \lambda f(x) dx, \lambda \in \mathbb{R}$ сходятся и

$$\int_a^{+\infty} (f(x) + g(x)) dx = \int_a^{+\infty} f(x) dx + \int_a^{+\infty} g(x) dx$$

$$\int_a^{+\infty} \lambda f(x) dx = \lambda \int_a^{+\infty} f(x) dx$$

Докажем это:

$$\lim_{\xi \rightarrow +\infty} \int_a^{\xi} (f(x) + g(x)) dx = \lim_{\xi \rightarrow +\infty} \left(\int_a^{\xi} f(x) dx + \int_a^{\xi} g(x) dx \right) = \lim_{\xi \rightarrow +\infty} \int_a^{\xi} f(x) dx + \lim_{\xi \rightarrow +\infty} \int_a^{\xi} g(x) dx =$$

$$= \int_a^{+\infty} f(x) dx + \int_a^{+\infty} g(x) dx$$

2) Если $f(x)$ непрерывна на $[a, +\infty)$ и $F(x)$ — примитивна на $[a, +\infty)$. Тогда несобственный интеграл $\int_a^{+\infty} f(x) dx$ сходится $\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} F(x) = F(+\infty)$ и $\int_a^{+\infty} f(x) dx = F(+\infty) - F(a) = F(x) \Big|_a^{+\infty}$

Докажем это:

$$\lim_{\xi \rightarrow +\infty} \int_a^{\xi} f(x) dx = \lim_{\xi \rightarrow +\infty} F(x) \Big|_a^{\xi} = \lim_{\xi \rightarrow +\infty} (F(\xi) - F(a)) = \lim_{\xi \rightarrow +\infty} F(\xi) - F(a) = F(+\infty) - F(a) = F(x) \Big|_a^{+\infty} = \int_a^{+\infty} f(x) dx$$

3) Если $f(x)$ и $g(x)$ имеют непрерывные производные $f'(x)$ и $g'(x)$ на $[a, +\infty)$. Если $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)g(x)$ и $\int_a^{+\infty} g(x) df(x)$ сходятся \Rightarrow сходится $\int_a^{+\infty} f(x) dg(x)$

$$\int_a^{+\infty} f(x) dg(x) = f(x)g(x) \Big|_a^{+\infty} - \int_a^{+\infty} g(x) df(x)$$

Докажем это:

$$\lim_{\xi \rightarrow +\infty} \int_a^{\xi} f(x) dg(x) = \lim_{\xi \rightarrow +\infty} \left(f(\xi)g(\xi) - f(a)g(a) - \int_a^{\xi} g(x) df(x) \right) =$$

$$= \lim_{\xi \rightarrow +\infty} f(\xi)g(\xi) - f(a)g(a) - \lim_{\xi \rightarrow +\infty} \int_a^{\xi} g(x) df(x) =$$

$$= f(+\infty)g(+\infty) - f(a)g(a) - \int_a^{+\infty} g(x) df(x) = f(x)g(x) \Big|_a^{+\infty} - \int_a^{+\infty} g(x) df(x)$$

[T4] Нека $f(x)$ е непрекъснатата всрху интервала $[a, +\infty)$ и $\varphi: [\alpha, \beta) \rightarrow [a, +\infty)$

1) $\varphi(\alpha) = a$, $\lim_{t \rightarrow \beta} \varphi(t) = +\infty$

2) $\exists \varphi'(t)$ - непрекъснатата

Тогава, ако $\int_a^{+\infty} f(x) dx$ е сходящ $\Rightarrow \int_a^{+\infty} f(x) dx = \int_a^{\beta} f(\varphi(t)) \varphi'(t) dt$

! Може поученият интеграл φ а и обединен !

Доказателство:

$$\lim_{\xi \rightarrow \beta^-} \int_a^{\xi} f(\varphi(t)) \varphi'(t) dt = \lim_{\xi \rightarrow \beta^-} \int_a^{\xi} f(\varphi(t)) d\varphi(t) \stackrel{x=\varphi(t)}{\downarrow} \lim_{\xi \rightarrow \beta^-} \int_a^{\varphi(\xi)} f(x) dx = \int_a^{+\infty} f(x) dx$$

[T5] Нека $f(x) \leq g(x)$ всрху $[a, +\infty)$ и са сходящи

$$\int_a^{+\infty} f(x) dx \text{ и } \int_a^{+\infty} g(x) dx \Rightarrow \int_a^{+\infty} f(x) dx \leq \int_a^{+\infty} g(x) dx.$$

$$\forall \xi \in [a, +\infty) \Rightarrow \int_a^{\xi} f(x) dx \leq \int_a^{\xi} g(x) dx \Rightarrow \lim_{\xi \rightarrow +\infty} \int_a^{\xi} f(x) dx \leq \lim_{\xi \rightarrow +\infty} \int_a^{\xi} g(x) dx \Rightarrow \int_a^{+\infty} f(x) dx \leq \int_a^{+\infty} g(x) dx$$